

ბით,¹ თუმცა ნათლად გამოხატული ნების გამოვლენის განმარტება, როგორც წესი, დოგმატურად გამორიცხული თუ არა, სულ მცირე აზრსმოკლებულია.² მით უფრო, არანაირი მნიშვნელობა არ უნდა ენიჭებოდეს იმ საკითხების კვლევას, რომელი წლიდან იკავებს პირი თანამდებობას და არის თუ არა მისი ანაზღაურება დამაკმაყოფილებელი. ასეთი მსჯელობა აუცილებლად დაიყვანება იმის განხილვამდე, იქნებოდა თუ არა დასაქმებულისთვის შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტა მომგებიანი, რაც მხოლოდ დამსაქმებლის მხრიდან ნების გამოვლენაში დაუშვებელი ჩარევის ეჭვის შემთხვევაში იქნებოდა აქტუალური, ისიც, მხოლოდ დასაქმებულის მიერ ამ ფაქტზე მითითებისა და სხვა გარემოებებთან ერთობლიობისას.

პირადი განცხადება, რომლითაც დასაქმებულს სურს შრომითი ურთიერთობის დასრულება, მიღებასავალდებულო ნების გამოვლენა (სკ-ის 51 I მუხლი). ამიტომ ამოცანა, რომლის გადაწყვეტაზე სასამართლოს უნდა ემსჯელა, არა პირის ნამდვილი ნების დადგენა, არამედ მოცემულ შემთხვევაში ნების გამოხმობის არსებობა-არარსებობა უნდა ყოფილიყო. სკ-ის 51 II მუხლის მიხედვით, ნების გამოხმობა გამორიცხავს მის ნამდვილობას. იქიდან გამომდინარე, რომ შვებულების უფლების გამოყენების უფლება თავისთავად გულისხმობს შრომით ურთიერთობაში დარჩენის სურვილს, მეორე შეტყობინება უნდა ჩაითვალოს გამოხმობის ნების გამოვლენად,³ თუმცა ამისთვის ადრესატს (დამსაქმებელს) ორივე შეტყობინება, სულ

მცირე, ერთდროულად უნდა მიეღო.⁴ მნიშვნელობა არ ენიჭება, გაეცნობა თუ არა მიმღები ჯერ ნების გამოვლენის გაუქმების შეტყობინებას.⁵ ნების გამოვლენა მიღებულად ითვლება, თუ ის მოხვედრა მიმღების ძალაუფლების სფეროში და მას აქვს მისი შინაარსის გაცნობის რეალური შესაძლებლობა.⁶ საქმის გარემოებების მიხედვით, ორ შეტყობინებას შორის დროის მონაკვეთი რამდენიმე საათს შეადგენდა. ელექტრონული მიმონერა მყისიერია, ამიტომ მის გაგზავნასა და მიმღების ძალაუფლების სფეროში მოხვედრას ერთმანეთისგან რამდენიმე წამი გამოყოფს. იქიდან გამომდინარე, რომ წერილი, რომელშიც დასაქმებული გამოხატავდა თანამდებობის დატოვების ნებას, უფრო ადრე იყო გაგზავნილი, ვიდრე შვებულების დადასტურების მოთხოვნის შემცველი წერილი, მისი გაცნობის შესაძლებლობა ადრესატს მეორე შეტყობინებამდე მიენიჭა. აქედან გამომდინარე, ნების გამოხმობა ადრესატს თავდაპირველი ნების გამოვლენის თანადროულად არ მისვლია.

ამდენად, დასაქმებულს შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის ნება არ გამოუხმია, რაც დამსაქმებელს აძლევდა მოსარჩელის თანამდებობიდან გათავისუფლების საფუძველს, შრომის კოდექსის 37 I დ) მუხლის მიხედვით.

ნინო ქავშბაია

¹ Busche, in Münchener Kommentar zum BGB, 8. Aufl. 2018, § 133 Rn. 51.

² ასეთ შემთხვევაში განმარტების შესაძლებლობას გამორიცხავს ჭანტურია, სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი I, 2017, 52-ე მუხლი, მე-2 ველი, შდრ. Busche, in Münchener Kommentar zum BGB, 8. Aufl. 2018, § 133 Rn. 54.

³ იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო დაადასტურებდა მოპასუხის მიერ საკასაციო საჩივარში მითითებულ გარემოებას მეორე შეტყობინების რეალური დანიშნულების შესახებ, ამგვარი განმარტება დაუშვებელი იქნებოდა და ნების გამოხმობის არსებობა-არარსებობის კვლევას არააუცილებელი გახდებოდა.

⁴ კერესელიძე, კერძო სამართლის უზოგადესი სისტემური ცნებები, 2009, 249, შდრ. ჭანტურია, სამოქალაქო კოდექსის კომენტარი, წიგნი I, 2017, 51-ე მუხლი, 24-ე ველი.

⁵ მაისურაძე, დარჯანია, პაპუაშვილი, სამოქალაქო კოდექსის ზოგადი ნაწილი, 2017, 82.

⁶ კერესელიძე, კერძო სამართლის უზოგადესი სისტემური ცნებები, 2009, 247.

► 13 - 10/2020

საზოგადოების ქონების მითვისებით მიყენებული ზიანის ანაზღაურება

მსესხებელი კომპანიის პარტნიორების მიერ სესხის თანხის მითვისება აფუძნებს გამსესხებლის ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნას კომპანიის პარტნიორების მიმართ.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

სისხლის სამართლის კოდექსის 182-ე მუხლი სკ-ის 408, 992-ე მუხლები

უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 24 თებერვლის განჩინება № ას-1790-2019

I. ფაქტობრივი გარემოებები

კომპანიამ მიიღო სესხი მოსარჩელისგან, რომელიც პარტნიორებმა პირად ინტერესებს მოახმარეს. კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენით პარტნიორები ცნობილი იყვნენ დამნაშავედ სისხლის სამართლის კოდექსის 182-ე მუხლით გათვალისწინებულ დანაშაულში. გამსესხებელმა სარჩელი აღძრა კომპანიის პარტნიორების წინააღმდეგ სესხის თანხის დაკისრების მოთხოვნით. მოპასუხებმა სარჩელი არ ცნეს.

II. სასამართლოს მსჯელობის შეჯამება

პირველი ინსტანციის სასამართლომ დააკმაყოფილა სარჩელი, რაც გაასაჩივრა ერთ-ერთმა მოპასუხემ. სააპელაციო სასამართლომ შედეგი უცვლელი დატოვა, რაც მოპასუხემ გაასაჩივრა და განმარტა, რომ სააპელაციო სასამართლოს უნდა განეხილა პასუხისმგებლობის გაჭოლვის საკითხი და დელიქტურ პასუხისმგებლობაზე მსჯელობა დაუსაბუთებელი იყო. საკასაციო სასამართლომ საჩივარი დაუშვებლად ცნო და მიუთითა, რომ კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი წარმოადგენს არა პრეიუდიციული ფაქტის დამადასტურებელ დოკუმენტს, არამედ ერთ-ერთ მტკიცებულებას, რომელიც სასამართლომ კანონით დადგენილი

ზოგადი წესით უნდა შეამოწმოს. საქმის გარემოებების მიხედვით, გამამტყუნებელი განაჩენი შეუდავებელ მტკიცებულებად უნდა მიჩნეულიყო. საკასაციო სასამართლოს დასაბუთებით, მოსარჩელის მოთხოვნა დასაბუთებული იყო და გამომდინარეობდა სკ-ის 408, 992-ე მუხლებიდან.

III. კომენტარი

სასამართლო საქმეს მართებულად წყვეტს მოსარჩელის სასარგებლოდ, თუმცა ამას არასწორად ასაბუთებს. კომპანიის თანხების მითვისების გარე კრედიტორისთვის ზიანის მიყენებელ ფაქტად მიჩნევა ეწინააღმდეგება როგორც სასესხო, ისე საზოგადოებასა და მის პარტნიორებს შორის არსებული ურთიერთობის რეალურ შინაარსს. სესხის ხელშეკრულებით ნივთი მსესხებელს საკუთრებაში გადაეცემა და ამ უკანასკნელს არ ევალება ზუსტად იმავე ნივთის (ამ შემთხვევაში - იმავე კუპიურების) დაბრუნება. ამასთან, ის, თუ როგორ დაიხარჯება მენარმე სუბიექტისთვის სესხად გაცემული თანხა, სცდება გარე კრედიტორის ინტერესის სფეროს - სასამართლოს ამავე დასაბუთებით შეუძლია მსჯელობა იმაზეც, რომ, თუ კომპანია გაუმართლებლად რისკავს ინვესტიციებით, გამსესხებელი აღიჭურვება ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით იმ პირებისადმი, ვინც არამოგებიან გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირა. ეს გაუმართლებელი შედეგია, რომელიც შლის ზღვარს საზოგადოების შიდა და გარე ურთიერთობებს შორის. მენარმე სუბიექტის პარტნიორთა არამართლზომიერი ქმედება (ამ შემთხვევაში - კომპანიის თანხების მითვისება) ზიანს აყენებს საზოგადოებას, ხოლო გარე კრედიტორს სამართლებრივი ბმა აკავშირებს მხოლოდ კომპანიასთან და არა მის პარტნიორებთან. ნებისმიერი სხვა გადაწყვეტა ეჭვქვეშ დააყენებდა კომპანიის სუბიექტუნარიანობას, რაც ქართული კანონმდებლობით ცალსახადაა გადაწყვეტილი მენარმე სუბიექტის ყველა ტიპის (ინდივიდუალური მენარმის გარდა) იურიდიულ პირად მიჩნევით (მენარმეთა შესახებ კანონის 2 III მუხლი). ის, რომ სისხლის სამართლის საქმეში, რომლითაც პარტნიორები